

Noregs elsti býur rundar tey 1100

Tønsberg, sum er Noregs elsti býur, rundar tey 1100 árin, og verður í hesum sambandi skipað fyri stórum hátíðarhaldi

Tønsberg verður nevndur í kongasøgn Snorra Sturlasons, sum ein keypsstaður áðrenn bardagan í Háfríði. Sagt verður eisini, at sonur Haralds kong Hárfagra, Björn Farmann, hevði handil í Tønsberg. Hann verður roknaður sum grundleggjarin av Tønsberg býi.

Tá Tønsberg í 1871 rundaði tey 1000 árin, var eisini skipað fyri stórum hátíðarhaldi har, hin navnframi Bjørnstjerne Bjørnson var høvudsðari. Hann skrivaði Tønsberg-singin til hetta hátíðarhaldið. Tønsberg var leingi kirkjunnar miðdepul, men eftir trúðótina misti Tønsberg sin týðning.

Skipaferðsla

Ikki fyrr enn seinri, tá Tønsberg kom at luttaka í altjóða skipaferðslu, gjordist Tønsberg aftur ein týðningarmikil býur. Serliga tá tað snúði seg um ný mótans hvalaveiðu. Tað var Svend Foyn, sum búði í Tønsberg, sum uppfann harpun-kánónina.

Í seinru árum er býurin vaksin nógv, og er vörðin ein mentunar- og figgjarligur miðdepul hjá 60.000 fólki. Í sjálvum Tønsberg búa tó bert 11.000 fólki.

Burturæð frá at vera kendur fyri skipaferðslu og handil, er Tønsberg kendur sum skúla

býur og administratiónsbýur. Hann er høvudsstaðurin í Vest fold, sum hevur 175.000 íbúgv-ar býttir upp í 21 kommunur.

Býurin hevur eitt fjølbroytt figgjarligt grundarlag at byggja á. 90 handilsskip eru skrásett í Tønsberg við einum samlaðum tonsatali uppá 1,2 milj. t. Heimskenda reidarið Wilh. Wilhelmsen hevur flutt sínar skrivstovur til Oslo, men eru skipini enn skrásett í Tønsberg.

Eftir fyrsta heimsbardaga er hvalaveiðan minkað og kapitalur og arbeiðskraftin er flutt í aðra vinnu. Størsta virki í Tønsberg hevur 1.700 fólki í arbeiði.

Stórir vøkstur

Sum við nógvum øðrum býum er Tønsberg vaksin nógv í seinastuni, og hevur hetta eisini ført trupulleikar við sær. Gøturnar eru smalar og taka ikki imóti allari ferðsluni, og meðan roynt verður at nýmótangera summar býarpartar,

»VÆLKOMIN TIL FØROYA«

5. árgangur av »Velkommen til Færøerne« er útkomin

Anders Nyborg

Fyri fáum døgum síðani kom fimti árgangur av bóklinginum »Velkommen til Færøerne« út. Tað er forlagið Anders Ny-

borg, sum nú hevur 10 ár á baki, og sigur í hesum sambandi frá, at til várs fara teir at geva eina »Velkommen til Grønland« út.

Í bóklinginum eru greinir eftir Sigurd Simonsen, sum skrivur um at koma til Føroya sum ferðamaður. William Heinesen hevur skrivað um listaskálan; í grein William Heinesens eru fleiri fotografiir av málningum eftir t. d. Mikines, Kamban o. ø.

Eisini hevur Heðin Brú skrivað grein um føroyskan mat. Birgir Danielsen, fiskasølustjóri hevur grein, sum hann nevnr »Fremtid i fisk«, og Mogens Wahl, ríkisumboðsmaður, skrivur um føroyskt vinnulív og økonómi.

Í bóklinginum eru fleiri litmyndir bæði av landsløgum og øðrum.

Bøkur fyri 40 miljónir til hálvan prís

Skráin fyri bókaútsølu hjá Dansk Bogtjeneste er komin.

verur eisini roynt at varðveita nakað av tí gamla søgula.

Tað koma nógv ferðafólk til Tønsberg og ferðastreymurin er nógv vaksandi. Gistingarhús eru bygd til sama endamálið, og ikki man talið á ferða fólki nakrantíð hava verið meir enn í ár nú býurin rundar síni 1100 ár.

Gestablíðni

Tønsberg leggur stóran dent á gestablíðni, og verður í hesum ári iðki spart á hesum økinum. Vertur verður alt fólkið í býnum.

Myndin, sum er tikin í 1910 í Deception Bay á Suður-Shetlandi, er av norsku hvalabátinum »Orn« og »Gribe«.

Ver realistiskur — krev tað ómøguliga

Tað kann tykjast heldur lógið at fáast við slíkt sum amerikansk rættarviðurskipti, sakina móti Angelu Davis, og hvussu størsta dagblað okkara indoktrinerar okkum, í eini tíð har vit hava stór og týðningarmikil almenn viðurskipti at hugsa um, s. s. landgongdina á Smyrli, stuttleikaskattin og ikki at forgloyma »steinin«. Men viðhvørt tekur okkurt av tí smáa seg so mikið upp, at tað hevur almenna viðgerð uppi-borna. Eitt av hesum »smáu«, ið hava vaksið seg stór, er rættarsakin móti Angelu Davis, og tann háttur ið Dimmalætting viðger slíkar spurningar.

Angela Davis er 26 ára gomul litað universitetslerarinna, ið hevur havt samband við amerikanska kommunistaflokkinn og Black Panther Party. Í dag situr hon í varð-

haldi, vegna tess, at FBI mein-ar seg hana funnið fram til, at hon var keyparin av nøkrum handvápnum, ið nýtt vórðu til at frigera triggjar politiskar fangar við. Vegna hennara politiska aktivitet hevur hetta sama FBI mett hana at vera millum tey 10 vandamiklastu fólki í USA. — Tey eru sum halda, at Nixon og tað sum hann umboðar, eiga at standa á odda á hesum lista (yvir vandamikil fólki).

Um stóran part av heiminum hevur AD-sakin, einamest kanska »i« frælsa heiminum, birt undir ta metan at tað eru tekin til, at amerikanska samfelagið í veruleikanum ikki er eitt rættarsamfelag, tí allir tess borgarar nýta ikki sama rætt fyri lógin.

Tað sum fer fram í USA í hesum árum eiga vit ikki einans at hava áhuga fyri, vit

hava skyldu til at fylgja gjølla við.

Vit eru lukkluglív yvir, at vera partur av tí »frælsæ« heiminum undir leiðslu USA's, og vit eru lukkluglív yvir at vera í hernaðarsamgongu, hvar sama land stendur á odda.

Hartil eiga vit at hava í huga ta stóru figgjarligu, mentunarlugu og politisku ávirkan hetta land hevur á allan tann »frælsæ« heimin. Og av royndum vita vit, at tað sum er gott latin á USA-fjallinum — skjótt eisini ljóðar á okkara fjøllum (norðurveituroppa).

Her er tað, at spurningurin um at fylgja við tekur seg upp. Okkara mynd av umheiminum verður skapað av pressu og bløðum, eg vil halda mest av bløðum. Tí er tað av alstórum týðningi at dagbløðini, her kann næstan bara talast um Dimmalætting, arbeida undir ábyrgd, og lýsa teir ymsu spurningarnir so journalistisk sakliga sum tað nú einaferð er gjørligt.

Tað, at tað í tí fylgjandi

verður gjørt so nógv burtur úr Dimmalætting viðgerð av AD-sakin skyldast ikki, at henda hennara viðgerð er eindømi, nei, tverri, tað sum nú kemur er regulin.

Yvirskrift í Dimmu 6.2.2 »Kendir russiskir listamenn senda Nixon bræv.« Og undir-yvirskrift: »Mælt verður imóti sakarmálinum móti Angelu Davis og annars vanligu framferð FBI's. Hvat við at rudda fyrri egnum durum fyrst.«

Her hava vit longu linjuna í viðgerðini av hesum máli: Hvat billa teir sær inn, at seta niður á rættarviðurskiptini í »Gods own Country«.

Síðani kemur inngangurin til brævið: »Tað tykist, sum menn í Sovjetruslandi royna at verja amerikansku litaðu kvinnuna Angela Davis, sum herfyri varð tikin av amerikanska politinum fyri m. a. at hava latið einum øðrum persóni vápn, sum nýtt hava verið móti politinum. Harafturat er hon ákærd fyrri mangt annað, (Hvat skulu vit óavvitandi hugsa her?

Enn er ikki annað frammi um AD enn hennara politisku viðurskipti a. s.) »Tað er ikki so langt síðan, hon flýddi frá politinum og var eftirlýst sum eitt av teim 10 vandamiklastu yvirgangfólki í landinum.«

Eftir Dimmu at meta, so hevur politíð havt hana í varðhaldi og hon er síðani flýdd. Hetta er ikki beint. Hon flýddi ikki frá politinum, hon flýddi undan politinum, tá hon frætti at hettar hevði ætlanir um at handtaka hana. Orsök hennara fyrri at flýggja undan politinum, er sum hon sjálf sigur: ein litaður mótmælismaður kann ongantíð vera vissur í at fáa eina rættvísa viðgerð í tí hvíta »maktsysteminum«.

Henda meting hevði í hesum sambandi verið úttan týðning um hon bert var A.D.'s og hennara viðhaldsmanna. Men sama hugsan ger seg galdandi innan stóran part av tí liberala Amerika. Rektorin fyri Yale universitet, Kingmann Brewster, gongur so langt sum til